



**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio I. Existentia peccati originalis in omnibus Adæ posteris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

SECTIO I.

*Existentia Peccati Originalis in omnibus
Adæ posteris.*

malis: cum ergo remittitur peccatum habituale, Deus dicit remitto meum ius quod habeo ad odio habendum peccatorem, ubi patet quod condonatio non est obiectum condonationis: quando autem Deus dicit volo condonare peccatum habituale, tunc condonatio formalis est obiectum condonationis causalis, ubi nullum est inconueniens quando enim Deus remittit reatum culpæ, remittit ius quod habet ad odio habendum peccatorem, quando autem remittit reatum pœnæ, tunc remittit ius quod habet ad illum puniendum.

DISPUTATIO IV.

De Peccato Originali.

S. Thom. quæst. 81. 82. 83. 84.

ACTENUS ea dixi omnia quæ spectabant ad peccatum personale tum actuale, tum habituale, nunc ad peccatum illud explicandum deuenio, cuius vocationes nos fecit non voluntatis mala, sed corrupta natura: transeunte in omnes per successionem proscriptio-
ne iniquitatis & mortis, ut loquitur Augustinus lib. de peccatorum meritis cap. vlt. Hoc enim verum est peccatum vnicuique innatum & proprium, & tamen pluribus sæculis antiquius ipso peccatore: peccatum originis, origine ipsa prius, imminens omnibus cum ipsa vita vitium: culpa propter quam nemo possit vituperari, quamvis merito possit puniri: vitium inuoluntarium, crimen sine libertate, eod tantum rei quod viuimus.

Differuit de hoc peccato tam mirabiliter, & tam miserabiliter malo accuratissime præter ceteros S. Augustinus in omnibus libris contra Pelagium, præsertim in libris de peccato originali, de peccatorum meritis, de nuptiis & concupiscentia, de baptismo paruulorum, & sex libris contra Iulianum. In quibus toto ingenio pugnans S. Doctor quod fuit in eo mirabile, tota doctrina quæ diuinitus data & diuina fuit aduersus impios certans Catholicam veritatem proposuit de peccato originali, credendam omnibus & tenendam. Quam ego ut ex fontibus eius hauriam triplici capite omnia concludo, prima enim sit existentia & propria quidditas huius peccati. Secundo, causæ præsertim effectiua & subiectiua huius peccati. Tertio, pœnæ tum in hac, tum in altera vita.

QVÆSTIO I.

*De existentia, & propria quidditate Peccati
Originalis.*

S. Thom. quæst. 81.

IN causa duorum hominum (inquit Augustinus l. de peccato originali c. 2.) quorum per vnum venundati sub peccato, per alterum redimimur a peccato, fides Christiana consistit. Vnde inquirendum diligenter videtur. Prima enim & maxima controuersia est, vtrum in omnibus Adæ posteris detur peccatum aliquod originale, quod nimirum omnes in origine ipsa contrahant. Secundo, quid illud & quale sit.

Certum est primo, nomine peccati (originalis) communiter intelligi apud Catholicos verum & propriè dictum peccatum quod hominem naturali via generationis descendente ab Adamo, ipso suæ originis momento ita inquinat, ut illum reddat inimicum Dei, indignum celesti beatitudine, ac variis huius vitæ calamitatibus obnoxium, sic enim defectum illum & innatam homini labem vocat sapissimè Augustinus pollutionem, auersionem, mortem animæ, immunditiam, peccatum naturæ, sicque lib. 2. de peccatorum meritis cap. 10. Apostolum explicat S. Doctor Ephes. 2. (eramus natura filij iræ) quia eo ipso momento quo communem naturam generatione accipimus, peccatum illud incipit esse in nobis.

Certum est secundo ex eodem August. ibidem l. 3. cap. 6. & 7. quæstionem hanc de radice peccati originalis primum in Ecclesia Dei motam esse à Pelagio, cuius (ut loquitur idem S. Doctor l. de hæres. lib. hæres. 80.) proprius fuit error negare peccatum Originis, ut sic contra gratiam Christi pro natura integræ pugnaret. Volebat enim quod peccatum Adæ ipsi soli nocuerit, non generi humano vniuersos infantes nuper natos in isto statu esse, in quo fuit Adam ante præuicationem, imò addebat infanire illos, qui de Adam per traducem asserunt ad nos venire peccatum: Indeque inferebat quod nobis ad reparandas peccati huius ruinas nulla interna gratia opus sit: pueros baptismo egerè non ut mudentur à peccato, sed ut assequantur Dei regnum, ut colligitur ex Concil. Mileuit. can. 2. Sequenti sunt eundem errorem multò postea tempore Albanenses, Armeni, Albigenes apud Armacanum lib. 8. cap. 12. Castro lib. 12. verbo (peccatum) deinde posteriori æuo Anabaptistæ, Zuinglii, Erasmus & Stapulensis similiter delirarunt. In errorem verò extremè oppositum declinarunt Lutherus, Caluinus, Melancthon, & nuperus Augustini deprauator, qui originali peccato tribuunt omnimodam naturæ deprauationem, omnium damnatorum reprobationem, libertatis iacturam, & alia demùm innumera mala.

Ratio autem dubitandi pro Pelagianis multiplex esse potest. Primo enim asserunt quod nemini vnquā aliena peccata imputantur saltem quoad culpam, v.g. Ezechiel. 18. Filius non portabit iniquitatem patris, anima qua peccauerit ipsa morietur, quem locum velut causæ suæ tutissimum firmamentum in ore frequenter habebant Pelagiani teste Augustino lib. 6. contra Iulianum & fauere videtur Apostolus, unusquisque referet prout gessit in corde suo. Quomodo enim iuste vis puniri aliquem, pro eo quod non commisit: ut expressè asserit Chrysostom. hom. 10. ad Rom. & hom. 39. in 1. ad Corinth. ubi fatetur quidem deriuatas esse in nos pœnas peccati Adæ, non autem ipsum peccatum.

Secundo, ratio ipsa & propria quidditas ac conceptus peccati manifestè pugnare videtur cum hoc peccato, quod si voluntarium non sit & liberum cerè peccatum non est, ut fatetur ingenuè Augustinus lib. contra Secundinum Manichæum c. 15. & 16. sed peccatum istud quod vocatur originale, neque voluntarium nobis est, neque aduersatur legi vlli quā puer obligari possit: ubi autem non est lex quomodo erit præuicatio. Quod admoneri non potest ut caueatur, imputari non potest, ut puniatur, nunquam autem legislator ad hanc venit amentiam ut præceperit cuiquam noli ita vel ita nasci. Qui verò dicunt peccatum aliena voluntate voluntarium esse, contradictoria

Quid intelligatur
propriè
nomine
peccati
originalis.

Explicatū
hæresis
Pelagij, &
aliorum
hæretico-
rum.

Ratio pri-
ma dubi-
tandi.

Secunda.

ria videntur loqui, quomodo enim voluntas alterius sufficere potest ut aliquid dici possit alicui voluntarium: sic enim dici quilibet posset reus omnium peccatorum quæ sunt in mundo præcisè quia sic voluisset Deus, quod argumentum opponebant passim Pelagiani, *nihil esse in homine potest peccati, si nihil est propriæ voluntatis* (inquit Iulianus l. 1. operis imperfecti) *hoc tamen omne hominum genus, quod vel leuiter sapit, concesserit, ex quo fit quod deformis sit & vana sententia, quæ conscientiam sine scientia, paruulis videtur adscribere: absolute enim vindicatur à crimine qui ipsa rei impossibilitate defenditur.*

Tertia.

Tertio, ex causa effectiua huius peccati, multiplex ducitur Argumentum: nam si peccatum aliquod in puero statim atque conceptus est in matris vtero, debet peccati huius aliqua esse causa, illa nec est pueri voluntas ut patet, neque Pater generans, qui læpè dum generat iustus est & baptizatus, imò si causaret peccatum non posset non peccare dum generat: neque Adam ipse qui liberatus est à peccato, *per rerum enim naturam fieri non potest, ut illud tradere probentur parentes, quo caruisse creduntur, ut habetur l. 6. contra Iulianum cap. 7.* Denique anima purè spiritalis à parentibus non attingitur de quorum traduce non venit, quomodo enim illa cum nascatur in manibus Dei omnino innocens, eo ipso quo attingit corpus ita inficitur ut incipiat esse grauissimi reus criminis: vnde illi tantum, & tam graue malum? Denique sequitur iure merito nuptias damnari ut malas, quia ex illis tantum trahitur malum, *omnis enim causa mali est expers boni, ut habetur lib. 2. contra Iulianum cap. 1.*

Conclusio de Fide.

Dicendum tamen est certà & indubitata Fide teneri debere, quod ex vnico illo primi parentis peccato in omnes eius posteros, verum & propriè dictum deriuatur peccatum, quo denominamur reuera peccatores, & digni constituimur aternà damnatione, tanquam inimici Dei, & iuste ab eo exosi. Ita constanter pronunciant cum omnibus Scripturis, cum omnibus Conciliis, cum omnibus Patribus, cum vniuersa Ecclesia, Orthodoxi omnes Doctores, tractant autem & probant accuratissime Albertus Pighius *controuersia prima*. Catherinus *opusculum ea de re*. Driedo *tom. 2. lib. 2. de gratia tract. 3.* Sotus *lib. 1. de natura & gratia cap. 10. & seq.* Vega *lib. 2. in Concilium Tridentinum cap. 11. & 12.* Lindanus *in Panoplia l. 4. cap. 10. & 11.* Bunderius, Ruardus, Bellarminus.

Necitur primò scripturæ.

Primum autem fundamentum ducitur ex scripturis vtriusque testamenti, nam primò argumentatur optimè Augustinus lib. 16. Ciuit. cap. 27. ex Genesis 17. *Masculus cuius præputij caro circumcisa non fuerit, delebitur anima illa de populo meo, quia pactum meum irritum fecit, puer autem ex defectu circumcisionis non potest petire nisi propter peccatum originale.* Deinde alterum etiam locum vrgit Sanctus Doctor in Psalmum 50. qui habetur Iob. 14. ex versione 70. Interpretum, *nemo mundus à sorde, neque infans, cuius est vnus dies vita super terram, & ibidem nota illa Dauidis verba de hoc peccato explicat Augustinus, ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.* Tertio, luculenta sunt apud Apostolum testimonia, quibus Pelagianos passim insequitur Doctor gratiæ, Ephes. 2. *Erant natura filij ire, id est originaliter, iuxta interpretationem Augustini 2. ad Corinth. 5. Si vnus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: Nega* (inquit Augustinus Iuliano) *Christum pro paruulis mortuum esse ut eximas eos de numero mortuorum: Sed nullum proferri potest vel illustrius vel expressius argumentum, quam Apostoli verba Romanorum 5. Sicut per vnum hominem peccatum intravit in hunc mundum, & per*

peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccauerunt. Quem locum nullà prauā interpretatione detorqueri posse ad alium sensum, definitur in Concilio Mileuitano, Arauficano 2. & Tridentino sess. 5. can. 2. & 4. Pobatque fulissime Augustinus lib. de natura & gratia cap. 39. lib. 1. de peccatorum meritis cap. 9. & 12. vbi malignam Pelagianorum cauillationem præcludit, qui dicerent peccatum non propagatione, sed imitatione intrasse in mundum per peccatum vnius hominis, ostendit videlicet stare hoc nullo modo posse cum sequentibus Apostoli verbis, regnauit mors ab Adam vsque ad Moysen etiā in eos qui non peccauerunt, in similitudinem prauaricationis Adæ. Negat ergo Apostolus peccasse illos omnes imitatione Adæ, in quos mors pertransiit, & tamen dixerat prius peccasse illos omnes in Adam, in quos mors pertransiit, ergo peccasse in Adam non est imitatio sed transgressio.

Secundum fundamentum est perpetua Ecclesiæ definitio, & traditio, primò enim definita est veritas hæc à variis Pontificibus, Innocentio I. *epistola 25. & 26.* Leone I. *epistola 22. & 81.* Gregorio Magno *lib. 7. epistola 16.* Secundò etiam definita est à Conciliis: Mileuitano, Palæstino, Arauficano, Tiberiano, Eliberitano, Tridentino *tota sess. 5.* vbi certissime dicitur quod *peccatum originale vnus est origine, propagatione plura, transfusum omnibus, & singulis proprium.* Tertio, Patrum antiquiorum testimoniis Augustinus pugnat aduersus Pelagianos *lib. 1. & 2. contra Iulianum*, vbi adducit Irenæum, Cyprianum, Rétium, Olympium, Hilarium, Basilium, Nazianzenum, Chrysostomum, Hieronymum, alios plures referunt Vasques & Bellarminus, Augustinum collegit optimè Hieronymus Turrianus in confessione Augustiniana, & Ambrosium Nopelius in confessione Ambrosiana.

Tertium fundamentum est multiplex ratio ex aliis ducta principiis Fidei, ratio enim nulla est purè naturalis. Prima est quam vrget Augustinus lib. 6. *contra Iulianum cap. 4.* generalis redemptio per Christum. Si enim omnium puerorum Saluator est & Redemptor Christus, nihil est dubium quin illi primi parentis peccato maculati sint, quod argumentum erat Apostoli Rom. 3. *Omnes peccauerunt, & egent gloria Dei: & 2. ad Cor. 5. Si vnus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt.* Altera est quam egregie idem Augustinus lib. 4. de peccatorum meritis cap. 24. Necesse est baptismi, quo peccatum abluitur in origine contractum, generalis enim est Christi propositio, *nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* & constat ex Ephes. 5. quod in remissionem peccatorum datur baptismus. Nugabantur enim Pelagiani negantes baptismum prodesse pueris ad eluendam maculam peccati, neque ad obtinendam beatitudinem, sed ad ingressum in regnum cælorum, quod aliud sanè non est quam vera beatitudo.

Ad primam, in qua opponebatur autoritas scripturarum respondeo primò quidem ad locum Ezechielis cum Augustino lib. 3. de peccatorum meritis cap. 8. Filium non portare iniquitatem Patris quando iniquitas illa solius Patris propria est, ita vt non sit illi communis cum filio, si autem filius particeps sit huius iniquitatis, certè nulla est ratio cur non eam etiam ferre debeat. Peccatum autem commissum ab Adamo vt persona publica, & generali capite omnium hominum, non fuit illi soli proprium vt dicam statim. Locum Apostoli explicat Anselmus lib. 2. de conceptu Virginali cap. 18. *Vnusquisque referet prouersum, vel propriam voluntatem, vel alienam: imò de solis adultis ibi propriè sermo est, quia illi soli iudicabuntur.* Chrysostomum interpretatur Augustinus lib. 1. contra

Necitur secundo definitione Ecclesiæ & traditionibus.

Necitur tertio multiplici ratione supposita fide.

Solamur rationes dubitandi.

S. I.

Verum peccatum originale sit concupiscentia.

contra Iulianum quod dixerat in pueris nullam esse actuale culpam, sine qua non sunt grandiores, vel dubitativè tantum, & interrogando loquutus est, suam enim mentem satis aperte declaravit pluribus aliis in locis ut demonstrat Augustinus ibidem cap. 2.

Ad secundam & tertiam ut respondeatur explicandæ sunt quidditas & causæ huius originalis peccati, quod esse difficillimum fatetur ingenuè Augustinus epist. 26. & 28.

SECTIO II.

Quidditas & propria ratio peccati originalis.

S. Thom. q. 82.

Datur ergo in nobis peccatum illud antiquum & magnum, quo nihil est (ut loquitur Augustinus lib. de moribus Ecclesiæ cap. 22.) ad predicandum notum, nihil ad intelligendum secretius. Quid enim & quale peccatum illud esse possit quo etiam infans inficitur multos invenio qui explicant, neminem video qui dicat se quod explicat intelligere.

Certum igitur primò est, tres esse sententias de quidditate peccati originalis adeò improbables ut nullà egeant refutatione. Prima est Origenis qui volebat nihil aliud esse peccatum originale quam aliquod peccatum prius ab anima contractum, quàm vniiretur corpori, vbi supponebat existentiam animarum ante corpora, & negabat peccatum ipsa origine transfundi, quod utrumque Fidei repugnat. Secunda est Magistri sententiarum in 2. dist. 30. vbi vult peccatum originale pravam esse aliquam qualicetam/derivatam ex infectione carnis ordinario modo seminata in ipsam animam, quæ per eam depravata voluntate sua inclinatur ad creaturas. Quia videlicet primi parentis corpus peccato eius proprio infectum fuerit, & cum ipso corpore inquinatum sit semen, ex quo deriuetur infectio in corpus seminatum, & ab eo transeat in animam, sicut liquor pretiosus cum in vâs immittitur infectum. Ita enim videtur loqui Augustinus lib. 1. contra Iulianum cap. 7. & sequuntur Henricus Gandavensis, Gregorius, Driedo, Michaël Baius, quod etiam statim patet quàm sit improbabile. Tertia est Matthæi cuiusdam Illyrici apud Valentiam, Bellarminum, Becanum, qui docebat peccatum originale, non esse aliquod accidens, sed substantiam quandam novam ab ipso dæmone fabricatam & veram dæmonis ipsius imaginem. Cum enim (inquiēbat infans histrio) homo acceptus non physice sed Theologicè, per inditam sibi formam intrinsecam factus ad imaginem Dei esset, & ad omnem virtutem propensus, aliam à dæmone formam accepit priori oppositam, per quam ad omne vitium propensus veram parentis dæmonis effigiem exprimit in seipso. Quod ut vides risu dignius est quàm refutatione.

Certum est secundò, tres esse sententias minus improbabiles, de quibus sigillatim dicendum est, ut possit intelligi vera huius peccati quidditas. Prima statuit nihil aliud esse peccatum originale, quàm infectam homini concupiscentiam, pro ut depravatam à peccato primi hominis, & rebellem rationi. Secunda statuit illud esse priuationem gratiæ debitæ pro ut causatam à prauaricatione Adami. Tertia vult peccatum originale non esse aliud, quàm peccatum ipsum Adami vel extrinsecè duntaxat hominem denominans, vel certè moraliter in eo perseverans, & illum habitualiter maculans, quæ tria sigillatim expendenda sunt.

Tom. I.

Concors hæreticorum omnium huius temporis sententia est, non esse aliud in nobis peccatum originale quàm appetitum illum rebellem rationi quo inclinamur ad creata bona deserto creatore, siue illa sint delectationes carnis, siue alia quælibet bona spiritualia, vel corporalia, quæ sine peccato appeti nequeant. Hanc videlicet velut accensam in nobis fornacem postquam iustitia originali priuati sumus, esse veram maculam & totum peccatū quod appellatur originale senserunt Lutherus, Caluinus, & alij sectarij apud Bellarminum lib. 5. de amissione gratiæ & statu peccati 5. quibus accessit sine dubio nuperus dogmatistes toto lib. 1. de statu naturæ lapsæ, vbi statuit hanc esse Augustini, omniurque veterum Patrū & Ecclesiæ totius Catholicæ sententiā quod concupiscentia sit in nobis peccatum originale sumptum materialiter, cuius reatus sit formale ipsius peccati, quod sic ille intelligit ut omnino velit concupiscentiam illam esse propriè peccatum & mortem animæ ut patet ex cap. 14. non absolute in se, sed pro ut est habitualis quædam propensio ad creaturas atque adeò auersio à creatore. Vnde subdole ille in peccato originali distinguit materiale, quam dicit esse concupiscentiam, & formale, quem dicit esse reatum ipsum concupiscentiæ, quo nomine nihil sanè aliud intellexit quàm concupiscentiam ipsam pro ut auertentem à Deo & conuertentem ad creaturas, hæc enim inclinatio & propensio appetitus appellat reatum peccati & illius formale, donec liberatoris Christi gratia sanetur.

Ratio autem dubitandi primò ex variis de more, petitur scripturis, vbi humani cordis prauitas & corruptio describitur tanquam effectus peccati originalis, cum tamen effectus sit deprauati appetitus: Genesios 6. *Sensus & cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua*: Apostolus Rom. 3. describit illam ex variis Psalmis *non est inustus quisquam, omnes declinauerunt*, &c. deinde ibidem c. 7. appellatur concupiscentia peccatum in nobis habitans, interna peccati lex; Hebr. 12. *Pondus & circumstans peccatum*.

Secundò, hæc etiam videtur imò est haud dubiè sententia S. Augustini, quam innumeris ita expressit in locis ut dubitari de illa non possit, v. gr. lib. 5. contra Iulianum cap. 3. dicit *concupiscentiam & peccatum esse quia inest illi inobedientia contra dominatum mentis, & penam peccati, quia reddita est meritis inobedientis, & causam peccati, defectione consentientis, & contagione nascentis*, & lib. 2. cap. 10. loquens de concupiscentia sic ait, *non est hoc malum nuptiarum, sed primorum hominum peccatum in posteros propagatione traiectum*, & lib. 3. cap. 21. concupiscentiam appellat malum originale, cuius, inquit, *motibus mecum repugnas, & cuius contra me laudibus pugnas*. alia possunt plurima, ex lib. 4. cap. 1. lib. 6. cap. 15. ex lib. 1. de nuptiis & concupiscentia cap. 25. unde fatetur etiam Sanct. Thomas quæst. 83. artic. 3. quod concupiscentia materialiter saltem est peccatum originale.

Tertiò, id quod repugnat legi diuinæ peccatum est, huiusmodi est appetitus originali iustitia destitutus, ergo ille reuerà est peccatum originale: cur enim ille non æquè dici poterit peccatum originale, quàm priuatio gratiæ in qua totam peccati huius quidditatem, Theologi reponunt fere omnes.

Dico primò, concupiscentiam quemodocunque sumi possit nullo modo esse peccatum originale, neque

Sententia
sectariorū
huius tem-
poris ex-
plicatur.Proponi-
tur prima
ratio du-
bitandi.

Secunda.

Tertia.

Prima
conclusio.
que

K k k